

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 26 stillet af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg

Spørgsmål 26

Vil ministeren fremkomme med en begrundelse for, at der ikke synes at være foretaget noget for hverken at tilvejebringe et overblik over kvælstofproblemetets omfang i de enkelte områder eller sørge for en målrettet indsats m.v.

Svar

Siden den første vandmiljøplan i 1987 og med den anden vandmiljøplan som kom i 1998 samt supplerende politiske aftaler som eksempelvis handlingsplanen for en bæredygtig udvikling i landbruget (1991), er der sket en væsentlig reduktion af landbrugets udledning af nitrat og ammoniak, og også af fosfor. Kvælstofudvaskningen er siden da reduceret med omkring 50% og ammoniakfordampningen er reduceret med omkring 1/3.

Reduktionen har været generel og har dermed medført en generel forbedring af tilstanden i vandmiljøet samt en reduktion i påvirkningen af de tørre naturtyper. For de kystnære områder gælder, at de enten er udpeget til Natura 2000-områder eller er slutrecipient for et udpeget Natura 2000-område, derfor giver det for vandområdet kun begrænset mening at skelne mellem generelle og målrettede tiltag.

Den opnåede reduktion af udledningen har imidlertid haft en varierende effekt på forbedringer af tilstanden i forskellige recipienter. De seneste 15-20 års erfaringer med vandmiljøplaner, overvågningsprogrammer og forskning betyder, at vidensgrundlaget i dag er langt mere omfattende, end det var i 1987, og viden omkring sammenhængen mellem landbrugspraksis, tabet af næringsstoffer til natur og vandmiljø samt effekterne er også forbedret.

Regeringen indgik i april 2004 aftalen om Vandmiljøplan III, som bygger ovenpå den indsats, der hidtil er foretaget, og det er et mål, at kvælstofudvaskningen fra landbruget generelt skal reduceres med yderligere 13% i perioden 2004-2015. Endvidere er der fastlagt en forskningsindsats på 155 mio. kr. over de næste 4 år.

Vandmiljøplan III indeholder desuden tiltag, som er målrettet den særligt sårbare natur. Der udlægges således en beskyttelseszone på 300 meter rundt om alle højmoser, alle lobeliasøer, som udgangspunkt alle heder over 10 ha og alle truede og næringsfattige overdrev over 2,5 ha, samt alle truede heder, overdrev og andre særligt sårbare naturtyper i Natura 2000-områder. De nye beskyttelseszoner udgør mindst 180.000 ha eller ca. 7% af Danmarks landbrugsareal. Indenfor disse zoner må der ikke forekomme udvidelse af husdyrbrug, hvis udvidelsen medfører en forøget udledning af ammoniak. Endvidere etableres

4.000 ha nye vådområder, og der sker en øget fokusering af støtten til miljøvenligt landbrug med bl.a. etablering af 50.000 ha dyrkningsfrie randzoner langs vandløb og søer.

Regeringen mener fortsat, at der er behov for en yderligere indsats for en række natur- og vandområder, og det er regeringens holdning, at denne yderligere indsats skal følge det spor som er udlagt med miljømålsloven, hvor der inden 2009 skal være udarbejdet planer for hvert Natura 2000 område og for vandområderne til gennemførelse af Vandrammedirektivet. Disse planer suppleret med bl.a. vandmiljøplanarbejdet vil derefter være grundlaget for at sikre en tilstrækkelig målrettet indsats, således at de fastsatte mål nås bl.a. i Danmarks habitatområder.

Det fremgår af regeringsgrundlaget, at: "Regeringen vil i forbindelse med udvidelser eller nyanlæg af husdyrbrug over 75 dyreenheder stille krav om miljøgodkendelse. Herved vil flere bedrifter end i dag blive omfattet. Ved ansøgninger om udvidet husdyrbedrift skal kunne stilles skærpede krav om anvendelse af miljørigtig teknologi og f.eks. krav om yderligere reduktion af kvælstof og fosfor."

Med udgangspunkt heri har jeg indledt forhandlinger med Folketingets partier om en aftale om at udarbejde et forslag til en ny lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug – formålet er netop at sætte fokus på en *målrettet* indsats mod eksempelvis kvælstofbelastning.